

Universitätsbibliothek Paderborn

**Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè
fidelis & verè devoti ...**

... De Excellentiis Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. I. An SS. Virgo habuerit omnes gratias datas in persona sua simul
conjunctas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

rum, puritatem Virginum & orationem Viduarum: quod ideo conjunxit in ipsa vigilantiam Angelorum & affiditatem Archangelorum, Constantiam Thraorum & magnanimitatem Dominationum, Excellentiam Principatum & imperium potestatum, robur invincibile virtutum, & divina lumina Cherubinorum; quidni addatur, ardentissimos amores Seraphinorum? Et super haec omnia, nonne totum seipsum donavit ipse in persona Filii sui Unigeniti?

Apago fabulosa pandora, abesto procul in perpetuum e mente nostra. Sola Sanctissima Virgo in veritate plus est, quam fabulosa pandora fuerit in imaginatione Poëtarum, & Philosophorum antiquitate. O quam longè aliter oblectat veritas ad conciliandum sibi amorem, quam mendacium! Sanctus Thomas de Villâ novâ prædicavit in secundo sermone de An-

nuntiatione, quod Sanctissima ^{serm. 2. de annuntiacione} Virgo sit vera pandora, dotata pulchritudine tam rara, ut oblectaret oculos Dei, tanisque locupletata perfectionibus, ut ipsa omniratione placuerit illi: *Hac nostra Pandora, Deo suo placuit Virginitate, placuit puritate, placuit humilitate, placuit denique omnigenam morum virtute.* Hæc imago Sanctissimæ Virginis, oblivione non induxit cæterorum omnium, & fuit argumentum, quo jucundè nos occupavimus per totam sequentem Consultationem, ubi conati sumus indagare multitudinem & excellentiam donorum celestium, quibus munifica Dei manus locupletavit ipsam, ut ex ipsa dignam sibi efficeret Matrem.

Perpendamus jam abundantiam gratiarum ipsius sanctificationis in aliâ quâdam Consultatione, & in alterâ incomparabilem gratiam divinæ Maternitatis ejus:

In hâc quæsivimus ab initio

ARGUMENTUM.

An Sanctissima Virgo habuerit omnes gratias gratias datas in persona sua simul conjunctas?

ARTICULUS I.

Charitatibus meus ductor, qui videbatur mihi quandoque Cherubim in scientiâ, quandoque Seraphim in amore, initium sermoni dedit mihi que dixit, quod ad resolvendum bene hanc qua-

tionem, prius scire oporteat, quid intelligatur per gratias gratis datas. Verum est, inquiebat, quod omnes gratiae, quibus Deus nos afficit, propriè loquendo, sint gratiae gratis datae, eoque dentur

LII 2 nobis

nobis gratuitò ex solâ bonitate Dei, cùm ex nobis non debentur, vel illas simus prometiti: nihilominus est certa quædam species gratiæ, quæ non fert nomen gratiæ gratis datae, quantumvis detur nobis gratuitò; & est alia quædam species gratiæ, quam appellamus gratis datum, quamvis non magis gratuitò detur, quæm altera: Et ecce in quo constituent Theologi, dicitentiam inter utramque!

Quid intel-ligatur No-
mine gra-
tiarum gra-
tis datum.
Affirmant hi, quod omnes gra-
tiae, quæ dantur nobis pro propriâ
nôstrâ utilitate, ut acceptos nos
reddant Deo & gratos, nosque in-
timè uniant cum ipso, non recen-
seantur inter gratias gratis datas,
quas appellamus gratias Sanctifi-
cantes, vel gratias gratos facien-
tes: quodque omnes gratiæ, quæ
dantur nobis pro utilitate aliorum,
ad laborandum pro ipsorum salu-
te, ad promovendum ipsorum
conversionem, ad deducendum
ipmos ad Deum, sint illæ, quas
nuncupamus gratias gratis datas:
Omnes indigent gratiæ sanctificante-
re, ut sint Sancti, quique plus ha-
bet illius, est sanctior; sed bene
haberi potest gratia gratis data,
quin aliquis sit Sanctus: Imò pos-
set aliquis habere illas omnes, &
esse magnus peccator, ac cum om-
nibus suis gratijs gratis datis perire
in æternum. Eheu! poterant ha-
illi servire ad procurandum salutem
plutimatrum animatum, dum ipsi
inutiles fuerant pro propria suâ sa-

lute. Videre erit ex illis in die ju-
dicij, qui dicent: Domine nonne
in nomine tuo virtutes multas fe-
cimus; ut ipse exprobrabit illis:
Nescio vos: Ex eò, quod habue-
rint donum miraculorum, vel do-
num Prophetiarum, vel alias gratias
gratis datas, non fuerunt magis ac-
cepti Deo, nisi habuerint gratiam
sanctificantem, sine qua nihil sa-
lutis est, & cùm quâ solâ salvati
fuerint absque omnibus alijs.

Post hanc declarationem facilis Dicposita,
responsio est ad quæstionem: an quod sa-
clicet Sanctissimâ Virgo ultra in-
gentem hanc gratiarum Sanctissi-
mâ Virgo ha-
buerit on-
cantium, quibus ipsius replebatur nes gratiæ
anima, abundantiam habuerit gratiæ data-
etiam omnes gratias gratis datas in foliâ
suâ personâ unitas: Potest enim
dici, absolutè loquendo & ablique
alio Examine, quod habuerit illas
omnes modò perfectiori, quæm
unquam habuerit aliquis Sancto-
rum, excepto JESU Christo, &
omnes Sancti simul: hoc facile
probaretur unicâ hâc, sed solidâ
ratione. Qui recipit gratias, ut
impendat illas ad salutem proximo-
rum, censetur recipere gratias
gratis datas: Jam nunquam rece-
pit aliquis gratias tam abundantes,
ad impendendum illas proximo-
rum saluti, sicut Sanctissima Vir-
go: Siquidem cum produxerit no-
bis Salvatorem totius mundi, nón-
ne affirmari potest, ipsam solam
plus contribuisse ad mundi salu-
tem, quæm fecerint omnes ij,
quo:

quorum Deus in hoc uti volebat operā? Nónne propterea grātia divinā ipsius Maternitatis colloca-
ti possit ante omnes prima, & om-
nium gratiatum grātis datarum ve-
lū Choriphæa & antesignana, ut
pote, quæ contineat omnes emi-
nenter, omnēsque excellat abs-
que comparatione? Fortassis con-
tentus non es, universim sic in-
tuens illas; descendamus igitur
magis ad particularia, & inquirā-
mus, an Sanctissima Virgo verè
habuerit gratias grātis datas, quæ
resplendebant in alijs Sanctis.

Magnus Apostolus sigillatim re-
censet gratias grātis datas in Epistola
ad Corinthios, & novem illa-
tum observat genera, quæ divisa
esse ait diversis personis ab eodem

1. Cor. 12. Spiritu: Alii quidem per Spiritum
datur sermo Sapientia, alii autem
sermo Scientia secundum eundem
spiritum, alteri fides in eodem spi-
ritu; alii gratia sanitatum, alii
operatio virtutum, alii Prophetia,
alii discretio spirituum, alii gene-
ra linguarum, alii interpretatio ser-
monum. Ecce doctrinam Magni
Apostoli Sancti Pauli circa multi-
tudinem & diversitatem gratiarum
grātis datarum; sufficit accepisse à
Deo eorum unicam solam, vel
possidere illarum duas vel tres, ut
eminere credatur super alios in to-
tā Ecclesia: Sed Sanctus Thomas,
quem in hoc plurimi Theologi se-
quentur, pro certo tenet, San-
ctissimam Virginem habuisse illas

omnes, saltem in habitu, imò e-
tiam possedisse illas in actu, quæ
non adversabantur ipsius sexui vel
conditioni, quæque congrue erant
Ministerio sublimi, ad quod de-
stinata fuerat à Deo.

Verba ab hoc Theologia oracu- D. Thom.
lo circa hoc argumentum nobis 3 P. q. 27.
relicta merentur considerationem.

Dubitandum non est, afferit no-
bis, quin Sanctissima Virgo acce-
pit excellenter donum Sapien-
tiae, & virtutem partendi miracu-
la, sicut etiam spiritum prophe-
tiae: nihilominus non recepit usum
omnium gratiarum grātis datarum;

privilegium hoc est, nonnisi spe-
ctans ad JESUM Christum; ipse
solum recepit illas, quæ congrue-
bant suæ conditioni. Exempli
gratiæ; Ipsi recepit usum doni Sa- Quomodo
pientiae, ad stabiliendum & con- Sanctissima
firmandum se in sublimibus suis Virgo ha-
contemplationibus; sed illius non buerie om-
accepit usum, ut impenderet cum nes gratias
ad prædicandum Sanctum Evange- gratis datas
lium, quia hoc ipsius sexui non saltem ia-
congruebat. Ipsi possidebat ve- baticus
rè gratiam miraculorum, sed non
habuit illorum usum, præcipue
dum JESUS Christus Sanctum
prædicavit Evangelium, eòquod
congruum fuerit, ipsum solum pa-
trare miracula ad confirmandum
doctrinam suam: Et hoc reservari
debebat ijs, quos mittebat ad præ-
dicandum illam, sicut Apostolis
& discipulis ipsius. Unde etiam
oritur, quod magnus Præcursor,

LII 3 San-

Sanctus Joannes Baptista nullum patraverit miraculum, neque Sanctissima Virgo, vivente adhuc Salvatore nostro: *Ut omnes Christo intenderent*, inquit Sanctus Thomas, & non nisi aures & oculos pro JESU Christo haberent,

Habuit de-
num Sa-
pientia, &
quare.

Ipsa igitur imprimis habuit, & quidem eminentissimè donum sapientia, id est, sublimissimam cognitionem profundissimorum mysteriorum, quæ fides nos tam obscurè docet, velut illud Trinitatis, Incarnationis Verbi, & omnium eorum, quæ impleti debebant prodigia, in totâ seria Redemptrionis humanæ; & nunquam post JESUM Christum ullus tam profundè penetravit virtutes divinas, sicut Sanctissima Virgo. Quid profuit ipsis hoc donum Sapientia? interrogabam Viatorem nostrum: Cum sit gratia gratis data, non erat collata ipsis pro propriâ suâ Sanctificatione, quâ etiam non indigebat, còquid aliunde habuerit toram plenitudinem gratiæ sanctificantis, quam habere debebat: ex alterâ parte hæc gratia ipsis professe non poterat pro sanctificazione aliorum: Cum enim fuerit formina, destinata non erat ad prædicandum Sanctum Evangelium; Et velut sc̄ominæ servandum ipsis fuerat silentium in Ecclesiâ, juxta regulam datam à Spiritu Sancto sexus sui confortibus per os Sancti

T. Tim. 2. Pauli: *Docere mulieri non permisso*: An igitur munus sibi
¶. 12.

sumplerit instruendi mundum?

Quid dubitas, respondit mihi, JESUS & cur tot tantisque cognitionibus di- MARIA vinis repleverit ipsam, nisi ut his Sol & Luna totam suam illustraret Ecclesiam? Ecclesiæ JESUS & MARIA erant in Ecclæ, velut Sol & Luna in mundo materiali: Quando Sol est sub terrâ, Luna supplet ipsius absentiam, & nos illustrat luce ab ipso acceptâ. Post Ascensionem JESU Christi, qui subtraxit nobis praesentiam suam visibilem, Sanctissima Virgo erat secundus Sol totius Ecclesiæ; ita ut Sanctus Ignatius Martyr, Sanctus Anselmus & plures alii affirment, ipsam instruisse Apostolos, ipsisque plura revelasse mysteria, quæ non intelligebant: *Multa Apostolis per MA. S. Anselmum RIAM revelabantur*. Omnibus ex lib. de locis ab ipsâ requirebatur consilium circa puncta difficillima, & intelligentiam verborum ac intentionum JESU Christi, velut ab eâ, quæ cognitionem illorum habebat perfectissimam. Ipsa igitur erat Sapientissima & prudentissima Magistra Apostolorum, & totius Ecclesiæ Catholicæ, sicut eam appellat S. Anselmus: *Ecclesia & idem lib. Apostolorum doctrinæ, & Sapientissimam Magistram*.

An igitur adhæres, reponebam ipsi, opinioni Abbatis Ruperti, qui Rupert credidit, quod Sanctissima Virgo Abbat præsidem egerit Concilij Ecclesiæ, quod ab Apostolis celebratum fuit Jerolymis, sicut referunt in Actis, quod

quodque ibi deciderit ipsa pluri-
mas difficultimas quæstiones, quæ
agitabantur circa cæmonias lega-
les antiquæ legis? Non, respon-
dit mihi, JESUS CHristus nun-
quam voluit aliquam fœminam, ne
quidem Sanctissimam Matrem
suam, præesse Consilijs Ecclesiæ
sue, nec Congregationibus publi-
cis, neque etiam agere iphas Pasto-
res animarum; Et quamvis divi-
nam lucam Matrem magis amaverit
omnibus simul hominibus, nun-
quam tamen concessit ipsi inæsti-
mabile privilegium, vel unicâ tan-
tum vice celebrandi Missam. Hoc
bene ponderandum esset Sacerdo-
tibus, unde humiliarent se coram
Deo, & sacrum quendam conci-
perent horrorem ob magnitudi-
nem ministerij & inumeris sui. O
Sacerdotes! o Sacerdotes! quam
stupendam potestatem Deus vestris
consignavit manibus, producen-
di toties actualiter Sacratissimum
suum Corpus, & pretiosissimum
suum sanguinem per labia vestra?
O Sacerdotes majori locupletes sa-
vore, quam Angeli in cœlo, ex-
cellentiore divites privilegio, certa
quâdam ratione, quam Virgo San-
ctissima! an unquam serio ponde-
ratis animo concessum vobis pote-
statis portentum ac prodigium?
Vos quid amplius potestis, quam
propterea Mater Dei, cui non nisi se-
met concessa fuerat facultas pro-
ducendi eum in totâ vitâ suâ. O
Sacerdotes! tertia hoc vobis dico

vice, qui ergò & quales estis vos!
si bene cognosceritis vosmet ipsos,
intueri non possetis vos, nisi per
culsi tremore.

Credebam hunc Spiritus servo-
rem longius adhuc abrepturum instruebat
meum Raphaëlem; hinc revocavi Ecclesiam,
ipsum ad nostrum argumentum, & quām om-
nipotens Apostolus interrogavi:
Ad quod igitur utebatur Sanctissi-
ma Virgo gratijs gratuitis sibi con-
cessis, si caruit potestate tum in-
struendi publicè, sicut Apostoli,
tum præsidendi Concilijs, sicuti
præfules? Instruebat ipsa magis ijs
omnibus, respondit mihi, & etiam
plura ijs omnibus decidit, sed in
congressibus particularibus: nemo
unquam accessit ipsam, quem non
dimiserit magis illuminatum in
cognitione Dei: & dein donum
Sapientiae mirificè profuit ipsi ad
sovendam & nutriendam contem-
plationem suam continuam; ipsa
fidus erat, nunquam Ecclipsatum,
sed semper illustratum, sempèrque
illustrans, recipiens continuò lu-
men à divino suo sole, idque ef-
fundens denuò in mundum per
exempla & verba sua. Abbas Ru-
pertus dicit, Sanctos Apostolos lib. 2. de
semper respexit eam velut oracu- gloriâ Filii
lum suum, quamdiu auspicatâ po- Hominis,
titi sunt sorte fruendi præsentia ip-
sius in terris: Et licet ipsimet toti
repleti fuerint Spiritu Sancto, eò
quod ipsimet extiterint oracula
mundi, consulebant tamen San-
ctissimam Virginem, quasi repre-
sident

tissent in ipsa vivam Commentarium, & interpretaticem fidelissimam omnia verborum Sancti Evangelii: In multis subobscurus arcanis mentes Apostolorum illuminebat. Et quis dubitet, quin, cum ipsa sola habuerit curam induendi Verbum aeternum carne mortali, ut redderet illud visibile oculis nostris, etiam plurimum contribuerit ad induendum illud vox sensibili, in ore Apostolorum, ut redderetur intelligibile auribus omnium mortalium?

Cur prædictores dicant semper Ave M.A. RIA in principio sermonis,

Nonne etiamnum hodie videamus, quod omnes Prædicatores, qui exercent munus Apostolorum in annuntiatione Sancti Evangelij confugiant ad ipsam velut ad Sapientissimam Explanatricem divinorum Oraculorum, quando explicare haec volunt hominibus, recitentque semper Ave MARIA in principio sermonum suorum, illudque recitate secum faciant totam audiendum coronam. Quot & quantos Ecclesia habuit celebrimos Doctores, ac Prædicatores maximos, quos Sanctissimæ debet Virgini? Quis ignorat, quod Albertus Magnus, vere magnus in scientia & pietate, suam ex unico dono Sanctissimæ Virginis habuebat scientiam? Quis nescit, quod Rupertus Abbas, qui in juventute sua fuit ingenij tam rudis, tamque tardi, ut nihil capere potuerit nec in scientia, nec intelligentia sacrae Scripturarum evaserit in Do-

ctorum sui seculi maximum, & admirationi fuerit & futurus sit sequentibus ex munere Virginis Sanctissimæ? Quem latet, quod Bernardinus Senensis, qui impletam habebat linguam ex naturali & notabili quodam defectu gutturis, ob quem à prædicandi munere detinebatur, factus sit inter prædicatores Oraculum, & maximum Ordinis Seraphici jubat? Et hoc ex singulari Sanctissimæ Virginis favore, quæ supplicantis vota benignè audiens, sublato mox impedimento, summa exornavit ipsum facundiæ? insuper tam diuinâ ipsum replevit cognitione & scientia, ut ipsara adhuc admiretur in ijs, quæ exarata nobis reliquit, voluminibus? Nunquam attingerem metam, si ostendere vellem omnes facules, quas in Ecclesiâ accedit ipsa, cuncta per lacula.

Sanctus Bonaventura aspiciebat D. Bon. ipsum veluti unam ex lampadibus, venturis spec. B. V. que dies noctesque coram Venetabili Sacramento servantur accessæ, nunquam desinunt illustrate Ecclesiam. Et sicut ex his lampadibus mutuatur & accipitur lumen, quando accendi sunt cerei, ad celebrandum divina mysteria, ita etiam ex Virgine Sanctissima, tota Ecclesia Christiana, suarum lumina, suæque cognitiones: Deus servat illam in domo sua velut famam semper accensam, cuius non quam extinguitur ignis, ad illuminan-

minandum & calefaciendum omnes suos domesticos usque ad summationem saeculorum, ipsa est lucerna Ecclesia, ad hoc destinata a Deo. Cassiodorus libro de institutione Monachorum facit mentionem de certa quadam lampade, quam ipse fecerat, quae semel accensa nunquam amplius extinguebatur, quin opus esset ullam ipsi adjicere deinceps manum, vel ipsam aliquo conservare alimento.

Et in vita Sancti Iosaphati observatum est, quod illustris hic Episcopus Hispalensis duas lampades accensas servaverit in domo sua, quarum ignis nunquam consumebat materiam pro alimento destinatam: quando mortuus est, haec duæ lampades inclusæ sunt cum ipsis Corpore in sepulchro, una ad caput, altera ad pedes, & post aliquot centenos annos, ubi aperata fuit ipsis tumba, ad transferencem sacrum ejus Corpus ex Hispali in locum alium, inventæ sunt ambae adhuc accensæ. Doctor Commentator librorum S. Augustini de civitate Dei exaravit aliquid magis adhuc stupendum; quod nempe apertum fuerit antiquissimum aliquid monumentum, in quo inventa fuerit accensa lampas, quodque ex inscriptione illuc insculptâ supputatum fuerit, illam jam afluxisse annis mille quingentis, quodque mox ubi contacta fuit, non solum fuerit confracta, sed etiam in minutissimum redacta pul-

R. P. Isaac Consultor, Tom. III,

vetem in manibus eorum, qui ipsam apprehendere voluerunt.

Omnia haec sane videntur stu- Sanctissima
penda, sed non ita, ut vel à Ion. Virgo sum-
gè accedant ad Lampadem omnino
prodigiosam Sanctæ Ecclesie, de
quæ hic loquimur, quæ Virgo est
Sanctissima. Si aspicias, quo lu-
mine refalgeat, circumfert ipsa in
situ suo illum, qui dicit: Ego sum
lux mundi: Si attendas, cui bo-
no suum circumferat lumen; vide-
bis, quod non solum ad illustran-
dum aliquam tumbam vel do-
num, sed illustrandum totam Ec-
clesiam Catholicam in universo or-
be. Si quæras, quamdiu perseve-
rat accensa, ita, ut non extingua-
tur, hoc non est per aliquos dun-
taxat annos aut saecula, cunctis illa
ardebit saeculis, suumque conser-
vabit lumen in omnem æternitas-
tem. O Lampas lucens & ardens,
quam tota Ecclesia cum fiduciâ
aspicit & reverentiâ, & tu nos a-
spice cum pietate ac benevolentia;
dissipa nostrarum tenebras igno-
rantiarum, nobisque impetrare
cognitionem veritatis primæ, quæ
est Filius tuus JESUS Christus;

illumina nostras animas, ut cogno-
scamus ipsius pulchritudinem, quam
cognitam impossibile est non a-
mare.

Advero tardè nimis, prosequi- Sanctissima
tur viator noster, hanc lampadem Virgo ha-
buit donum
deduxisse nos longius, quam pu-
bliciter, sciperat, &
taveram; nihilominus à recto nos
scierat, &
non abduxit tramite: Siquidem in interpreta-

M m m solo

Cathodo-
rus

Jacobus à
Voragine
in vita S.
Iudori.

Lampades
prodigiose

Ludovicus
Vives ad
cap. 6. lib.
22. de Civ.
Dei.

tionis scri- solo dono Sapientiae aspeximus
pturarum. magnam partem gratiarum gratu-
tarum Sanctissimae Virginis, nimi-
rum & illam scientiae, & illam in-
terpretationis scripturarum, quas
intelligebat melius cunctis Docto-
ribus Ecclesie, Omnes haec tres
gratiae gratuitae, sapientia, scien-
tia, & intelligentia scripturarum,

complementantur in se cognitionem,
ipharum cognitiones tam bene inter-
se concordant, ut quando sibi in-
vicem occurront, non constituant
nisi unicam. Congruum erat de
tribus his gratiis ad cognitionem
spectantibus nonnisi unum confi-
cere sermonem. Loquuntur de alijs
magis distincte.

ARGUMENTUM.

*De dono fidei, de virtute miraculorum, de pro-
phesiâ & aliis gratiis gratuitis Sanctissima Virginis.*

ARTICULUS II.

Timeo, dicebam præoccupan-
do ipsum, ne adhuc dictu-
ras sis mihi, omnes alias
gratias par ratione inter se concor-
dare, sicut omnes memoratæ cog-
nitiones, adeoque confusurus sis
illas inter se, ita ut videam illas
omnes, nullam tamen ex ijs cog-
noscam. Exoptarem alpicere illas
separatas ab invicem: permittit, ut
ipsemet proponam tibi illas succes-
tivæ, & unam post alteram.

In primis quid intelligis per do-
num fidei? Estne haec virtus Theo-
logica, qua datur nobis ad creden-
dum omnia Religionis Christianæ
mysteria? Non, inquit mihi, haec
non est gratia gratis data, eòquod
absolutè sit necessaria pro salute il-
lius, qui accepit illam: Estne er-
gò, reponebam ipso, fides miracu-
lorum, de qua loquitur nobis JE-
SUS CHRISTUS in Evangelio Sancti

Matthæi: Si habueritis fidem, sc̄ Mat̄. 17.
cum granum sinapis, dicetis monti v. 19.
hunc: transi hinc ille, & transi-
bit? Non, respondit mihi: Ve. Quid si
rum est, quod virtus faciendi mihi
præcula sit gratia gratis data, sed ipsa
præcise non est donum fidei. In
quo igitur, dicebam ipso, credas
consistere illam? Sanctus Thomas,
respondit mihi Viator noster, do-
cet, ipsam speciale esse donum
persuadendi facile veritates fidei,
supponens, quod aliquis jam fir-
miter sit ipsemet persuasus circa il-
las; & esse gratiam, quam Deus
effundat super labia prædicatorum,
quam abundantet omnibus contine-
lit Apostolis, quando misit illos
prædicare Evangelium in universo
mundo. Hinc est, ipsos tam po-
tentest extitisse, ad convertendam
civitates, provincias & regna ad fidem,
quia